

Handläggare
Lillemor Samuelsson
Telefon: 508 33 629**Till**
Utbildningsnämnden
2013-08-22

Stockholm - en stad i världsklass för dyslektiker

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr 326-702-2013

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande:

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Anders Carstorp
Utbildningsdirektör

Håkan Edman
Grundskoledirektör

Sammanfattning

Kaj Nordquist (S) framför i en motion förslag på hur staden ska underlätta för dyslektiker. Utbildningsförvaltningen väljer att lämna synpunkter på de förslag i motionen som berör nämndens verksamheter förskola och skola.

I läroplanen för förskolan formuleras uppdraget med det läsförberedande arbetet. I stadens förskolor används olika metoder för att stimulera barnens intresse och förmåga att kommunicera genom symboler och tecken.

Förvaltningen erbjuder via uppdragsavdelningen de kommunala skolorna stöd och fortbildning när det gäller kompensatoriska arbetssätt och hjälpmedel för elever i behov av särskilt stöd, bland annat dyslektiker. Förvaltningens satsning med kompetensutveckling när det gäller bedömning och betyg har lett till att lärare fått utveckla sina strategier för att bedöma elevernas kunskapsutveckling fortlöpande och inte enbart genom prov och tester.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utbildningsförvaltningens grundskoleavdelning i samråd med gymnasie- och tillhandahållaravdelningarna.

Bakgrund

Kaj Nordquist (S) framför i en motion synpunkter på att staden ska underlätta för människor med dyslexi att kunna spela positiva roller i samhället och i sina egna liv.

Motionären framför följande förslag:

- Förskolorna i Stockholm ska få ett tydligt ansvar att förbereda läsning
- Grundskolorna ska aktivt motverka diskriminering av och respektera rättigheter för människor med dyslexi
- Informationen på stadens hemsidor ska kunna avlyssnas
- Kraftfulla stavningsprogram utvecklade för dyslexi ska införas inom stadens datakommunikation
- Läs- och skrivhjälp för dyslektiker ska godkännas som insats inom ledsagartjänsten.

Förvaltningens synpunkter

Utbildningsförvaltningen väljer att lämna synpunkter på de förslag i motionen som berör nämndens verksamheter förskola och skola.

I läroplanen för förskolan formuleras uppdraget med det läsförberedande arbetet bland annat i följande skrivning: ”Förskolan ska lägga stor vikt vid att stimulera varje barns språkutveckling och uppmuntra och ta till vara barnets nyfikenhet och intresse för den skriftspråkliga världen.”

I motionen påpekas att Bornholmsmodellen är ett bra fungerande verktyg för att stimulera språkutveckling. Bornholmsmodellen används i många av stadens förskoleklasser och grundskolor. I förskolan används olika metoder för att stimulera barnens intresse och förmåga att kommunicera genom symboler och tecken. Bornholmsmetoden är en av dessa, men det finns även andra metoder i samma syfte.

Skollagen slår i 3 kap 8 § fast att ”om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd”. Det innebär bland annat att en elev med läs- och skrivsvårigheter har rätt till särskilt stöd oavsett om eleven har fått diagnosen dyslexi eller ej.

Förvaltningen erbjuder via uppdragsavdelningen de kommunala skolorna stöd och fortbildning när det gäller kompensatoriska arbetssätt och hjälpmedel. Några exempel på de utbildningar som för tillfället anordnas är:

- Grundutbildning i kompensatoriska datorprogram (talsyntesprogrammet CD-Ord, rättstavningsprogrammen Stava Rex och Spell Right samt Gustavas Ordböcker är datorprogram som alla elever kan ha nytta av och som ofta är nödvändiga för elever med läs- och skrivsvårigheter)
- iPad som verktyg för elever med läs- och skrivsvårigheter (se möjligheterna med iPad ur ett specialpedagogiskt perspektiv, tips på användbara och aktuella appar som kan vara bra för elever med läs- och skrivsvårigheter)
- Fördjupningsutbildning i läs- och skrivverktyget CD Ord och SkanRead (CD-ord kan underlätta för elever i skrivprocessen genom användandet av en inbyggd ljudningsfunktion, SkanRead och C-Pen används för att skanna in text och sedan få den uppläst).

Läs- och skrivprogrammet CD-ord finns som kommunlicens och är tillgängligt för alla Stockholms kommunala grundskolor.

Förvaltningen känner inte igen beskrivningen att ”elever med dyslexi behandlas illa i många skolor”, även om arbetet kan utvecklas på många sätt. Kunskapen och medvetenheten hos lärarna när det gäller bemötandet av elever i behov av särskilt stöd ökar ständigt och nya strategier för att öka måluppfyllelsen tas fram och implementeras.

Förvaltningen instämmer i motionärens synpunkt att provsituationer ska utformas för elever i behov av särskilt stöd på ett sådant sätt att det är elevens kunskap i det aktuella ämnet som bedöms. I samband med implementeringen av läroplanen 2011 gjorde staden en omfattande satsning med kompetensutveckling när det gäller bedömning och betyg. Detta har lett till att lärare fått utveckla sina strategier för att bedöma elevernas kunskapsutveckling fortlöpande och inte enbart genom prov och tester. Detta gynnar inte minst de elever som på grund av läs- och skrivsvårigheter är beroende av många olika sätt att få visa sin kunskap.

Förvaltningens förslag

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen. Beslutet justeras omedelbart.

Bilaga

Motion från Kaj Nordquist (S) om Stockholm – en stad i världsklass för dyslektiker